

Notat

Dato: 04-10-2024
Reference: Lars Tiede Barsballe
Journalnr.: 24/6804

Den økonomiske situation på Job og Sprog samt perspektiver frem mod 2025

Baggrund

Arbejdsmarkedsudvalget blev første gang orienteret om den økonomiske situation på Job og Sprog den 4. april 2024 under sagen ”Regnskab 2023 og pulje til brug for overførsler”.

I forbindelse med budgetopfølgningen pr. ultimo august 2024 for Arbejdsmarkedsudvalget, som Arbejdsmarkedsudvalget behandlede 19. september 2024, blev der under varslings- og opmærksomhedspunkter noteret, at Arbejdsmarkedsudvalget ved det kommende møde i oktober 2024 ville få en uddybning af en økonomiske situation på Job og Sprog.

Der gives først en kort gennemgang af danskuddannelserne samt typerne af kursister på Job og Sprog. Efterfølgende gennemgås udviklingen i antallet af kursister hos Job og Sprog siden oprettelsen medio 2021 samt udviklingen i fraværsprocenten.

Herefter fokuseres der på udviklingen i det gennemsnitlige antal lektioner pr. gennemført modulforløb samt udviklingen i antallet af gennemførte modulforløb. Med udgangspunkt i det data som er blevet gennemgået, er det muligt at beregne et forhold mellem antallet af kursister samt antallet af gennemførte modulforløb.

Derefter gennemgås de kontraktlige forhold mellem Norddjurs Kommune og Syddjurs Kommune omkring prisregulering af taksterne, samt udviklingen i forholdet mellem antallet af fuldtidsansatte undervisere og antallet af kursister.

Afslutningsvis beregnes det, hvor meget antallet af lektioner pr. gennemført modulforløb skal reduceres samt hvor meget antallet af gennemførte modulforløb skal øges, for at der opnås budgetoverholdelse i 2025.

Gennemgangen fokuserer alene på danskundervisningen hos Job og Sprog. Indtægter og udgifter i forbindelse med FVU, ordblinde, coach og mentor er ikke inddraget, da disse indsatser stoppes for at fokusere på kerneopgaven.

Konklusion

Gennemgangen viser, at der er flere årsager til den økonomiske situation på Job og Sprog. En af årsagerne er, at der ikke gennemføres nok modulforløb. Gennemgangen viser, at både antallet af kursister og antallet af gennemførte modulforløb er steget fra

1. halvår 2021 til 2. halvår 2023. I 2. halvår 2023 sker der dog et fald i antallet af gennemførte modulforløb, så der forholdsvis gennemføres færre modultest end tidligere. Kursisterne gennemførte 175 modulforløb, men hvis der forholdsvis skulle have været gennemført det samme antal modulforløb som tidligere, skulle kursisterne have gennemført 247 modulforløb. Dette svarer til en forskel på 72 gennemførte modulforløb.

En anden årsag er, at der ikke er blevet foretaget nogen prisregulering af taksterne i 2023 og 2024. Den samlede prisregulering for de to år ville have været 11,6%, hvilket ville have øget de forventede indtægter i 2024 med 1,519 mio. kr. Dette skal ses i forhold til det forventede merforbrug på 1,3 mio. kr. hos Job og Sprog i 2024.

Hvis der tages udgangspunkt i modultaksten for DU2, som var 20.250 kr. i 2023, svarer de manglende gennemførte modulforløb til en manglende indtægt på 1,458 mio. kr. i 2. halvår 2023. Dette skal ses i forhold til, at merforbruget på Job og Sprog i 2023 var på 1,923 mio. kr.

Perspektiverne frem mod 2025 er dermed, at der i resten af 2024 og i starten af 2025 skal arbejdes intensivt med at understøtte, at flest mulige kursister bliver i stand til at bestå de relevante modulforløb hurtigst muligt.

Kort gennemgang af danskuddannelser og kursister

Der er tre danskuddannelser:

- DU1: For kursister med ingen eller ringe skolebaggrund, som ikke har lært at læse eller skrive på deres modersmål eller ikke behersker det latinske alfabet
- DU2: for kursister som normalt har en kort skole- eller uddannelsesbaggrund fra hjemlandet og som må forventes at have en langsom tilegnelse af dansk som andetsprog
- DU3: for kursister som har en mellem- eller lang uddannelsesbaggrund fra hjemlandet og som må forventes at have en forholdsvis hurtig tilegnelse af dansk som andetsprog

De tre danskuddannelser er hver delt op i 6 moduler. Hvert modul afsluttes med en modultest, som den studerende skal gennemføre for at kunne starte et nyt modul. Det afsluttende modul i hver uddannelse afsluttes med en prøve i dansk.

Der vil i gennemgangen være fokus på to typer kursister:

- I kursister: flygtninge og familiesammenførte til flygtninge
- S kursister: udenlandske arbejdstagere, studerende osv.

Udviklingen i antallet af kursister, fordelt på danskuddannelser

Tabellen nedenfor viser udviklingen i antallet af kursister ved Job og Sprog siden 2. halvår 2021, hvor samarbejdet omkring Job og Sprog med Syddjurs Kommune startede. Tabellen viser, at siden oprettelsen af Job og Sprog, er antallet af kursister steget med 110, svarende til en stigning på 50,2%.

Antallet af kursister var på det højeste i 1. halvår 2023 og er faldet med 57 kursister frem til 1. halvår 2024, svarende til et fald på 14,8%. Det er på nuværende tidspunkt ikke muligt at opgøre, om det har været et tilsvarende fald i antallet af kursister på landsplan, da data for hele landet ikke er offentliggjort.

	2. halvår 2021	1. halvår 2022	2. halvår 2022	1. halvår 2023	2. halvår 2023	1. halvår 2024
DU1	43	39	30	39	45	45
DU2	116	196	264	284	254	224
DU3	63	63	59	63	59	60
I alt	219	298	353	386	358	329

Kilde: SIRI og Job og Sprog, 1. oktober 2024

Faldet i antallet af kursister er primært sket blandt kursister på DU2. På trods af dette fald, udgjorde DU2 kursisterne 68,1% af alle kursister på Job og Sprog.

Udvikling i fraværsprocenten

Tabellen nedenfor viser udviklingen i den samlede fraværsprocent for DU1, DU2 og DU3 under ét på Job og Sprog samt for hele landet. Sammenlignes udviklingen på Job og Sprog med resten af landet, lykkedes det i løbet af 2022 at reducere fraværet på Job og Sprog til under landsgennemsnittet. I løbet af 2023 steg fraværet på Job og Sprog igen, så fraværet igen lå over landsgennemsnittet. Det er ikke muligt at afgøre, om fraværet er med rimelig grund, som f.eks. sygdom eller barsel, eller med urimelig grund.

Periode	Job og Sprog	Hele landet
2. halvår 2021	41,6	35,0
1. halvår 2022	32,3	33,9
2. halvår 2022	27,5	29,7
1. halvår 2023	31,2	29,1
2. halvår 2023	37,2	30,3

Kilde: SIRI, 1. oktober 2024

Udviklingen i det gennemsnitlige antal lektioner pr. gennemført modulforløb

Udviklingen i det gennemsnitlige antal lektioner pr. gennemført modulforløb er vigtig, fordi det giver et signal omkring undervisningen. Gennemføres modulerne hurtigt, kan det betyde en høj kvalitet i undervisningen. Modsat kan det også betyde, at den studerende kunne have været placeret på en danskuddannelse med skrapere krav.

Gennemføres modulerne langsomt kan det betyde at der er manglende kvalitet i undervisningen, eller at den studerende skulle have været placeret på en danskuddannelse med færre krav. Det vil kræve en grundigere analyse af gennemførelshastigheden at kunne give et dækkende billede. I dette notat gennemgås alene det gennemsnitlige antal lektioner pr. gennemført modulforløb.

Tabellen nedenfor viser udviklingen i det gennemsnitlige antal lektioner pr. gennemført modulforløb i 2. halvår 2021, 2022 og 2023.

Tabel 3 - Gennemsnitlig antal lektioner pr. gennemført modulforløb i Job og Sprog										
	2. halvår 2021		1. halvår 2022		2. halvår 2022		1. halvår 2023		2. halvår 2023	
	I-kursi-ster	S-kursi-ster	I-kursi-ster	S-kursi-ster	I-kursi-ster	S-kursi-ster	I-kursi-ster	S-kursi-ster	I-kursi-ster	S-kursi-ster
DU1	241	-	303	-	-	-	222	-	193	-
DU2	168	108	119	85	97	88	136	112	164	110
DU3	-	96	44	79	80	100	120	95	169	113

Kilde: SIRI, 1. oktober 2024

Note: SIRI anonymiserer data, hvis er der færre end 5 kursister. Dette er markeret med et - i tabellen

Tabellen viser, at der i løbet af 2022 skete et fald i det gennemsnitlige antal lektioner pr. modulforløb, hvilket kan skyldes at i denne periode begyndte flygtninge fra Ukraine at komme til Norddjurs Kommune. De var hurtigt i stand til at gennemføre nogle af modulerne på DU2. Det gennemsnitlige antal lektioner pr. gennemført modulforløb begyndte at stige i 2023, så det lå på niveau med 2. halvår 2021. Dermed er gennemførelshastigheden faldet i løbet af 2023, men er stadig over niveauet for 2. halvår 2021 for I-kursisterne.

Som vist ovenfor i tabel 1 udgør DU2 kursisterne størstedelen af kursisterne på Job og Sprog, hvilket betyder at det er vigtigt at det på disse moduler lykkes at reducere det gennemsnitlige antal lektioner pr. gennemført modulforløb fremover.

Gennemførte modulforløb

Afsnittet ovenfor viste at det gennemsnitlige antal lektioner pr. gennemført modulforløb er steget. I dette afsnit vil fokus være udviklingen i antallet af gennemførte modulforløb.

Tabel 4 nedenfor viser, at antallet af gennemførte modulforløb steg fra 2. halvår 2021 til 1. halvår 2023. Antallet af modulforløb faldt i 2. halvår 2023, men lå stadig højere end antallet af modulforløb i 2. halvår 2021.

Tabel 4 - Gennemførte modulforløb hos Job og Sprog										
	2. halvår 2021		1. halvår 2022		2. halvår 2022		1. halvår 2023		2. halvår 2023	
	I-kursi-ster	S-kursi-ster	I-kursi-ster	S-kursi-ster	I-kursi-ster	S-kursi-ster	I-kursi-ster	S-kursi-ster	I-kursi-ster	S-kursi-ster
DU1	20	-	14	-	-	-	21	-	5	-
DU2	47	50	55	84	125	34	193	65	92	50
DU3	-	30	5	40	19	12	23	39	11	17
	67	80	74	124	144	46	237	104	108	67

Kilde: SIRI, 1. oktober 2024

Note: SIRI anonymiserer data, hvis der er færre end 5 kursister. Dette er markeret med et - i tabellen

Antal gennemførte modulforløb ift. antallet af kursister

Baseret på den ovenstående gennemgang, er det muligt at holde udviklingen i antallet af kursister op imod udviklingen i antallet af gennemførte modulforløb. Dette gøres for bedre at kunne vurdere om der sker nok progression blandt kursisterne.

Tabel 5 - antal kursister hos Job og Sprog, holdt op imod antallet af gennemførte modulforløb			
Periode	Kursister	Gennemførte modulforløb	Gennemførte modulforløb ift. antal kursister
2. halvår 2021	219	147	0,67
1. halvår 2022	298	198	0,66
2. halvår 2022	353	190	0,54
1. halvår 2023	386	341	0,88
2. halvår 2023	358	175	0,49

Kilde: Egne beregninger pr. 1. oktober 2024

Tabellen viser, at i 2. halvår 2021 og i 1. halvår 2022, lå forholdet mellem antal kursister og antal gennemførte modulforløb på samme niveau. I 2. halvår 2022 og 1. 2023 sker der en forskydning i tallene, men ses perioden under ét, svarer dette til forholdet 0,72. Dermed er der for de to halve år sket en stigning i antallet af gennemførte modulforløb i forhold til antallet af kursister.

I 1. halvår 2024 sker der et fald i antallet af gennemførte modulforløb, så forholdet mellem antallet af kursister og antallet af gennemførte modulforløb falder til 0,49. Hvis der i 1. halvår 2024 skulle have været gennemført det samme forholdsvis antal modulforløb som i de foregående år, skulle der have været gennemført 247 modulforløb. Dette giver en forskel på 72 gennemførte modulforløb mellem det gennemførte antal og det antal, som der forholdsvis burde være været gennemført, baseret på historikken.

Modultaksten er 20.250 kr. for DU2 studerende. DU2 studerende udgør størstedelen af de studerende på Job og Sprog, så hvis der antages at de 72 modulforløb var blevet gennemført, ville det have givet yderligere 1,458 mio. kr. i indtægter til Job og Sprog i 2. halvår 2023. Dette skal ses i forhold til at merforbruget på Job og Sprog i 2023 var 1,923 mio. kr.

Takstreguleringer

Samarbejdet med Syddjurs Kommune omkring Job og Sprog blev oprettet medio 2021. I kontakten med Syddjurs Kommune blev der aftalt en mulighed for at gennemføre årlige dokumenterede prisreguleringer pr. 1. januar af modultaksterne. Prisreguleringerne kan maksimalt svare til udviklingen i Danmarks Statistiks Nettoprisindex for perioden oktober-oktober. Den første prisregulering kunne tidligst forekomme 1. januar 2023 og ville have bygget på prisudviklingen fra oktober 2021 til oktober 2022.

Der er har i Job og Sprog været et fokus på at understøtte en så lav takst som muligt, hvilket er årsagen til at der ikke blev foretaget takstreguleringer i 2023 og 2024. Var de to takstreguleringer blevet foretaget, ville det have betydet at taksterne i 2024 ville have været 11,6% højere end de nuværende takster. Dette skyldes primært prisudviklingen fra oktober 2021 til oktober 2022, som var præget af høj inflation.

Budgetopfølgningen pr. ultimo august 2024 for Job og Sprog forventer indtægter på 13,096 mio. kr. fra danskundervisningen. Var prisreguleringerne i 2023 og 2024 blevet gennemført, ville de forventede indtægter fra danskundervisningen have været 1,519 mio. kr. højere. En stor del af den økonomiske situation på Job og Sprog kan dermed forklares ved, at taksterne ikke er blevet reguleret og den effektivisering som fastholdelsen af taksten medfører, er ikke blevet høstet.

Der tages i ovenstående ikke stilling til, hvilke konsekvenser det ville have haft for samarbejdet med Syddjurs Kommune omkring Job og Sprog, hvis der var meddelt prisreguleringer i 2023 og 2024. Der tages heller ikke stilling til de budgetmæssige konsekvenser, som det ville have medført for Arbejdsmarkedsafdelingens udgifter til danskuddannelse.

Syddjurs Kommune er blevet meddelt, at vil ske en prisregulering af taksterne pr. 1. januar 2025. Nettoprisindexet for oktober 2023 til oktober 2024 er endnu ikke offentliggjort, så dermed kendes den endelige regulering af taksten ikke på nuværende tidspunkt.

Fuldtidsansatte undervisere ift. kursister

Tabellen nedenfor viser udviklingen i antallet af kursister samt antallet af fuldtidsansatte undervisere. Dermed er det muligt at vurdere gennemsnitligt hvor mange kursister en fuldtidsansat underviser er tilknyttet. Der er i opgørelsen af undervisere taget udgangspunkt i de ansatte, som er ansat under en overenskomst som lærer på sprogskoler.

Data skal tages med forbehold, da det kan være nogle af de ansatte som er ansat under overenskomsten som lærer på Job og Sprog, som har andre funktioner end undervisning af I- og S-kursister.

Periode	Antal kursister	Antal fuldtidsansatte undervisere	Antal kursister ift. antal fuldtidsansatte undervisere
2. halvår 2021	219	15,4	14,2
1. halvår 2022	298	15,1	19,8
2. halvår 2022	353	14,5	24,4
1. halvår 2023	386	19,0	20,3
2. halvår 2023	358	20,5	17,5
1. halvår 2024	329	20,5	16,0

Kilde: KRL data og SIRI, 10. oktober 2024

Perspektiver frem mod 2025

I det følgende afsnit gennemgås perspektiverne frem mod 2025 ved at fokusere på det gennemsnitlige antal lektioner pr. gennemført modul, samt det forventede antal modulforløb som gennemføres. Der fokuseres alene på dette, da det på grund af de kontraktlige forhold, som blev beskrevet ovenfor, ikke er muligt at regulere taksterne i en sådan grad, at merforbruget alene dækkes via taksterne. I afsnittet gennemgås først danskundervisningen efter danskuddannelsesloven i Norddjurs Kommune og derefter Syddjurs Kommune. Dette gøres for at give konkrete eksempler på, hvad de to afdelinger hver især skal præstere for at opnå budgetoverholdelse.

Danskundervisningen i Norddjurs Kommune

Med udgangspunkt i beregninger baseret på budgetopfølgningen pr. ultimo august 2024 for Job og Sprog, er det muligt at beregne det gennemsnitlige antal lektioner pr. afsluttet modulforløb samt det antal modulforløb, som skal gennemføres i 2025 for at opnå budgetoverholdelse på danskundervisningen Norddjurs Kommune. Tabellen viser, at det er nødvendigt at reducere det gennemsnitlige antal lektioner pr. gennemført modulforløb, samtidig med at antallet af gennemførte modulforløb øges.

Tabel 7 – perspektiver frem mod 2025 for Job og Sprogs danskundervisning i Norddjurs Kommune				
	2024		2025	
	Gennemsnitlig antal lektioner pr. modul pba. budgetopfølgning ultimo august	Antal forventede gennemførte modulforløb	Gennemsnitlige antal lektioner ved budgetoverholdelse i 2025	Antal forventede gennemførte modulforløb ved budgetoverholdelse i 2025
Norddjurs DU 1	203	32	201	44
Norddjurs DU 2	192	231	137	323
Norddjurs DU 3	183	37	163	52
I alt	-	300	-	419

Kilde: Budgetopfølgning for Job og Sprog ultimo august 2024 samt egne beregninger

Danskundervisningen i Syddjurs Kommune

På samme måde som i det ovenstående afsnit, er det muligt at beregne det gennemsnitlige antal lektioner pr. afsluttet modulforløb samt det antal modulforløb, som skal gennemføres i 2025 for at opnå budgetoverholdelse på danskundervisningen i Syddjurs Kommune. Tabellen viser, at det er nødvendigt at reducere det gennemsnitlige antal lektioner pr. gennemført modulforløb, samtidig med at antallet af gennemførte modulforløb øges.

Tabel 8 – perspektiver frem mod 2025 for Job og Sprogs danskundervisning i Syddjurs Kommune				
	2024		2025	
	Gennemsnitlig antal lektioner pr. modul pba. budgetopfølgning ultimo august	Antal forventede gennemførte modulforløb	Gennemsnitlige antal lektioner ved budgetoverholdelse i 2025	Antal forventede gennemførte modulforløb ved budgetoverholdelse i 2025
Syddjurs DU 1	281	45	176	52
Syddjurs DU 2	192	200	167	230
Syddjurs DU 3	228	60	159	69
I alt	-	305	-	351

Kilde: Budgetopfølgning for Job og Sprog ultimo august 2024 samt egne beregninger